

การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด : การสร้างภาคีในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาปู่ จังหวัดพัทลุง

จังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีปัญหาเรื่องการแพร่ระบาดของยาเสพติดซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบสังคม และระบบเศรษฐกิจของจังหวัดเรื่อยมา ตำบลเขาปู่จัดเป็นพื้นที่หนึ่งที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดโดยเฉพาะเฮโรอีน และกัญชาในกลุ่มเยาวชนซึ่งมีอายุระหว่าง 15-20 ปี อยู่ค่อนข้างมาก และมีแนวโน้มว่าจะขยายพื้นที่ในการแพร่ระบาดมากขึ้น ซึ่งทางองค์การบริหารส่วนตำบลเขาปู่และตำรวจได้ดำเนินการเฝ้าระวังและป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชนอย่างต่อเนื่องเรื่อยมา

เมื่อสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีนโยบายในการดำเนินการแก้ไขและยับยั้งการแพร่ระบาดของยาเสพติดในปี 2540 และได้คัดเลือกให้พัทลุงเป็นจังหวัดนำร่องในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว อบต.เขาปู่ซึ่งมีปัญหามันในเรื่องการแพร่ระบาดของยาเสพติดจึงได้เพิ่มระดับความสำคัญในการแก้ไขปัญหามันในพื้นที่ให้มากขึ้น โดยกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินการที่เน้นการสร้างภาคีในการแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการขจัดภัยจากยาเสพติด

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: ศรีบรรพต

จังหวัด: พัทลุง

ประชากร: 5,086 คน

พื้นที่: 75 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : แต่งตั้ง

วิถีใหม่

ในปี 2540 อบต.เขาปู่จึงได้จัด “โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด:การสร้างภาคีในการแก้ไขปัญหายาเสพติด” ขึ้น เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานของรัฐเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายา ให้การบำบัดรักษาผู้ป่วยที่ติดยาเสพติด ปลูกฝังจิตสำนึก และฝึกอบรมอาชีพให้มีความรู้และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เพื่อลดปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหายาเสพติดในชุมชน

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. ด้านการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ
มีการดำเนินการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ดังนี้
 - ประสานงานกับสถานีตำรวจภูธรอำเภอศรีบรรพตในการขอกำลังเจ้าหน้าที่เพื่อเข้ามาช่วยสนับสนุนโครงการ คอยสอดส่องดูแล และเฝ้าระวังปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด
 - ประสานงานกับโรงพยาบาลศรีบรรพต เพื่อส่งตัวผู้ติดยาเสพติดไปบำบัดรักษา
 - ประสานงานกับสำนักสงฆ์ถ้ำเพชร ในการขอความอนุเคราะห์เรื่องสถานที่เพื่อจัดตั้งเป็นศูนย์บำบัดรักษาผู้ป่วยที่ติดยาเสพติด
2. ด้านการจัดกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - จัดตั้งกลุ่มผู้รับผิดชอบในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่
 - กลุ่มผู้ประสานพลังแผ่นดิน หรือ “วิทยากรครู ก.” ประกอบด้วยสมาชิก 6 คน ได้แก่
 - นายอำเภอศรีบรรพต
 - สารวัตรปราบปรามสถานีตำรวจภูธรศรีบรรพต
 - ปลัดอำเภอศรีบรรพต (2 คน)
 - พยาบาลโรงพยาบาลศรีบรรพต

ปลัด อบต.เขาปู่

ทำหน้าที่อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ประสานงานให้ผู้ติดยาเสพติดได้เข้ารับการบำบัดรักษา และสร้างจิตสำนึกให้เห็นโทษของยาเสพติด

- อาสาสมัครป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด หรือ "วิทยากรครู ข." จำนวน 30-36 คน ซึ่งเกิดจากการสร้างทีมงานของวิทยากรครู ก. แต่ละคน โดยวิทยากรครู ก. แต่ละคนจะสร้างทีมงานของตนเองขึ้นมาประมาณ 5-6 คน อันประกอบไปด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาปู่ และประชาชนในหมู่บ้าน ทำหน้าที่ดูแลช่วยเหลือ เป็นพี่เลี้ยงให้กับผู้เข้ารับการบำบัด คอยสอดส่อง และติดตามพฤติกรรมของผู้เข้ารับการบำบัดไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีก โดยปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่ศูนย์บำบัดฯ สำนักสงฆ์ถ้ำเพชร เป็นเวลา 7 วัน และมีการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันในการปฏิบัติหน้าที่แต่ละครั้ง
- จัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่เยาวชน กลุ่มเสี่ยงซึ่งมีอายุระหว่าง 15-20 ปี และประชาชนในตำบลเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อให้ตระหนักถึงพิษภัยและปัญหาที่เกิดจากยาเสพติด
- จัดตั้งศูนย์บำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดที่สำนักสงฆ์ถ้ำเพชร หมู่ที่ 11 ตำบลเขาปู่ เพื่อให้การบำบัดรักษาผู้ป่วยที่ติดยาเสพติดทั้งจากภายในตำบลเขาปู่และภายนอกตำบล โดยจากการดำเนินงานตั้งแต่ปี 2544-2546 ได้รักษาผู้ป่วยที่ติดยาเสพติดไปแล้วจำนวน 3 รุ่น รุ่นละ 50 คน รวม 150 คน โดยใช้เวลาอบรมรุ่นละ 7 วัน
- จัดฝึกอบรมอาชีพให้กับผู้ที่ได้รับการบำบัดเสร็จสิ้นแล้ว และประชาชนผู้สนใจ อาทิ การปลูกพืชสมุนไพร การเลี้ยงปลาน้ำจืดในกระชัง การเลี้ยงไก่ เพื่อให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์จะได้ไม่กลับไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติดอีก
- จัดให้มีการแข่งขันกีฬาประจำปีประจำตำบลทุกปี เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนและเยาวชนได้ใช้เวลาว่างด้วยการออกกำลังกาย ไม่มั่วสุมและห่างไกลยาเสพติด

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน

1. งบประมาณของอบต. ในปี 2545-2546 จำนวน 100,000 บาท เพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรม ได้แก่ การอบรมอาชีพ และการจัดการแข่งขันกีฬา
2. งบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเขตภาคใต้ ในปี 2540-2544 จำนวน 244,000 บาท เพื่อสมทบค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ

บุคลากร

1. ผู้ประสานพลังแผ่นดิน (วิทยากรครู ก.) จำนวน 6 คน ทำหน้าที่อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ประสานงานการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด
2. อาสาสมัครป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (วิทยากรครู ข.) จำนวน 30-36 คน ทำหน้าที่ดูแล ช่วยเหลือ เป็นพี่เลี้ยงให้กับผู้เข้ารับการบำบัด รวมทั้งคอยสอดส่องพฤติกรรมของผู้เข้ารับการบำบัดหลังจากได้รับการบำบัดแล้ว
3. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ทำหน้าที่ประสานงานกับ อบต. เพื่อดูแลความปลอดภัยในชุมชน และเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของยาเสพติด

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
ปี 2540 เป็นต้นมา	- นายก อบต. มีแนวนโยบายที่จะเพิ่มระดับความสำคัญในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนให้มากขึ้น โดยเน้นการสร้างภาคีในการแก้ไขปัญหายาเสพติด - ประชุมปรึกษาหารือกับอำเภอศรีบรรพตเพื่อหามาตรการในการดำเนินโครงการแก้ไขปัญหายาเสพติด - ประสานงานกับสถานีตำรวจภูธร โรงพยาบาลศรีบรรพต และสำนักสงฆ์ถ้ำเพชร เพื่อหาแนวทางในการดำเนินงานร่วมกัน - นำเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหายาเสพติดต่ออำเภอศรีบรรพต - จัดตั้งศูนย์บำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดที่สำนักสงฆ์ถ้ำเพชร - จัดตั้งกลุ่มผู้รับผิดชอบในการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิทยากรครู ก. และกลุ่มวิทยากรครู ข.	นายก อบต. นายก อบต./ นายอำเภอศรีบรรพต นายก อบต./ สถานีตำรวจภูธรอำเภอศรีบรรพต/ โรงพยาบาลศรีบรรพต/ สำนักสงฆ์ถ้ำเพชร นายก อบต./ นายอำเภอศรีบรรพต นายก อบต./ สำนักสงฆ์ถ้ำเพชร นายก อบต.
ปี 2540-2546	- ฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดกับเยาวชนกลุ่มเสี่ยง และประชาชนทั่วไป เพื่อให้ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด - ดำเนินการส่งผู้ติดยาเสพติดไปบำบัดรักษาที่โรงพยาบาลและสำนักสงฆ์ถ้ำเพชร - ดูแลช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติดระหว่างเข้ารับการบำบัด รวมทั้งคอยสอดส่อง และติดตามพฤติกรรมของผู้ติดยาเสพติดหลังจากได้รับการบำบัดแล้ว ไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีก - จัดฝึกอบรมวิชาชีพให้กับผู้ติดยาเสพติด และประชาชนทั่วไป เพื่อให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ - จัดการแข่งขันกีฬาประจำปีเพื่อป้องกันไม่ให้เยาวชนไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติด	วิทยากรครู ก. นายก อบต./ โรงพยาบาลศรีบรรพต/ สำนักสงฆ์ถ้ำเพชร วิทยากรครู ข. นายก อบต. นายก อบต.

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

--หน่วยงาน/องค์กร --

--บทบาทความร่วมมือ --

ที่ว่าการอำเภอศรีบรรพต และ
สถานีตำรวจภูธรอำเภอศรีบรรพต

เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น ในการหาแนวทางเพื่อแก้ปัญหายาเสพติด และให้ความร่วมมือกับอบต.ศรีบรรพต ในการช่วยเหลือ ดูแล ตรวจตรา และเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของยาเสพติด

โรงพยาบาลศรีบรรพต

เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในการวางแผนการดำเนินงาน และรับผู้ป่วยที่ติดยาเสพติดมาบำบัดรักษา

สำนักสงฆ์ถ้ำเพชร

สำนักงาน ป.ป.ส. เขตภาคใต้

เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น ในการวางแผนการดำเนินงาน และให้ความร่วมมือในการอนุเคราะห์สถานที่ เพื่อใช้จัดตั้งเป็นศูนย์บำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด
ประสานงานนโยบายในการแก้ไขปัญหายาเสพติด และสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมในปี 2540-2544

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. เยาวชนกลุ่มเสี่ยงรวมทั้งผู้ติดยาเสพติดขาดจิตสำนึกถึงโทษของยาเสพติด ประพฤติตัวเกรงไม่ประกอบอาชีพ และเมื่อมีเวลาว่างก็จะมั่วสุมเสพยาเสพติด
2. ผู้ติดยาเสพติดไม่ได้รับการบำบัดรักษาอย่างถูกต้อง
3. มาตรการในการแก้ไขปัญหายาเสพติดก่อนเริ่มโครงการ ไม่สามารถแก้ไขหรือขจัดปัญหายาเสพติดให้หมดไปได้ เนื่องจากขาดความร่วมมือกันอย่างเป็นระบบเพียงพอระหว่างหน่วยงานต่างๆ และประชาชนในชุมชน

หลังการดำเนินการ

1. เยาวชนกลุ่มเสี่ยงรวมทั้งผู้ติดยาเสพติดมีจิตสำนึก และมองเห็นถึงโทษของยาเสพติด รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยการประกอบอาชีพและเล่นกีฬา
2. ผู้ติดยาเสพติดจำนวน 150 คน ได้เข้ารับการบำบัดรักษาอย่างถูกต้องที่สำนักสงฆ์ถ้ำเพชร และสามารถเลิกยาเสพติดได้อย่างถาวรทุกคน ไม่กลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีก
3. หลังจากมีมาตรการในการสร้างภาคีในการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเน้นการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่างๆ และประชาชนในชุมชน ทำให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวประสบผลสำเร็จ โดยสามารถบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดให้เลิกเสพยาได้ อันเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชนไม่ให้ขยายวงกว้างออกไปได้ด้วย

อุปสรรคและการแก้ไขปัญห

อุปสรรค	การแก้ไขปัญห
เยาวชนกลุ่มเสี่ยงที่ติดยาเสพติดไม่กล้าเปิดเผยตัวเองในการเข้ารับการบำบัดรักษา ด้วยเกรงว่าจะเป็นที่รังเกียจ และจะถูกสังคมประณาม อับอายเพื่อนหรือผู้พบเห็น และกลัวว่าจะไม่ได้รับโอกาสจากสังคมอย่างจริงจัง	อบต. จัดให้วิทยากรครู ก. ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ประสานงานกับเยาวชนในหมู่บ้าน เพื่อทำความเข้าใจ และชี้ให้เห็นถึงข้อดีของการเข้ารับการบำบัดรักษา ทำความเข้าใจให้ทราบถึงเจตนาและความจริงจังที่มีต่อผู้เข้ารับการบำบัดรักษาโดยสัญญาจะปกปิดข้อมูลส่วนตัวของผู้ที่เข้ารับการบำบัดรักษาไว้เป็นความลับ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. การสนับสนุนของผู้บริหารในการตั้งใจแก้ปัญหายาเสพติดในชุมชนอย่างจริงจัง
2. การสร้างความร่วมมือระหว่าง อบต. ประชาชนในชุมชน และหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ปัญหา
3. ความเสียสละของกลุ่มผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามโครงการ โดยเฉพาะวิทยากรครู ก. และวิทยากรครู ข. ที่ปฏิบัติงานโดยไม่รับค่าตอบแทน

บทเรียนที่ได้รับ

1. การสร้างภาคีระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนมีส่วนช่วยให้โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
2. ความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายสามารถทำให้การแก้ปัญหาประสบความสำเร็จได้ด้วยดี
3. ในการปฏิบัติงานตามโครงการบางครั้งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประชาชนในชุมชนได้ ผู้ดำเนินงานต้องมีความอดทนและตั้งใจจริง รวมทั้งต้องชี้แจงให้ประชาชนรับทราบและเข้าใจ

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

อบต.มีแผนที่จะดำเนินการเพื่อสานต่อโครงการคือ การสนับสนุนงบประมาณให้วิทยากรครู ก. และวิทยากรครู ข. ร่วมกับเยาวชนกลุ่มเสี่ยงที่ผ่านการบำบัดรักษาแล้วไปทัศนศึกษาดูงานจากหน่วยงานต่างๆ เกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในปี 2547 เพื่อนำความรู้ที่ได้มาเป็นแนวทางในการดำเนินงานของชุมชนต่อไป รวมทั้งเป็นการพัฒนาบุคลากรโดยให้เยาวชนกลุ่มเสี่ยงที่ได้ไปทัศนศึกษาดูงาน กลับมาเป็นผู้ช่วยวิทยากรครู ก. และวิทยากรครู ข. ในการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชนต่อไป

ความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดประสบการณ์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นสามารถนำโครงการนี้ไปประยุกต์ใช้ได้โดยต้องคำนึงถึงจำนวนบุคลากรที่เพียงพอในการทำงาน ทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน ความรู้ความเข้าใจในการสร้างภาคีในการแก้ไขปัญหายาที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ความสามารถในการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ความตั้งใจจริงและความเสียสละในการทำงาน การสร้างวิทยากรเพื่อให้ความรู้กับเยาวชนและประชาชน รวมถึงการที่ผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญเข้มแข็งและจริงจังกับการแก้ไขปัญหายา

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นางสาวปรียาภรณ์ คงพอม
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลเขาปู่
ที่อยู่ : ตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง
โทรศัพท์ : (074) 689-292

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2540

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	ตำบลเขาปู่ อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง 93190
ขนาดพื้นที่	75 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	3,427,873.92 (ปีงบประมาณ 2544)
งบประมาณรายได้	4,623,625.71 บาท (ปีงบประมาณ 2544)
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	6 คน 3 คน ข้าราชการ/พนักงานท้องถิ่น 2 คน ลูกจ้างประจำ 1 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	5,086 คน
จำนวนครัวเรือน	1,453 ครัวเรือน
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	ตำบลเขาปู่เป็นชุมชนดั้งเดิมของอำเภอศรีบรรพต ประกอบด้วยหมู่บ้านจำนวน 11 หมู่บ้าน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ได้แก่ การทำนา ทำสวนยางพารา สวนผลไม้ และปศุสัตว์ อาทิ การเลี้ยงไก่บ้าน การเลี้ยงวัว นอกจากนี้ก็ยังประกอบอาชีพรับจ้างด้วย ลักษณะทางสังคมของชุมชนตำบลเขาปู่ มีลักษณะเป็นสังคมชนบท ประชากรในตำบลอยู่กันเป็นครอบครัวใหญ่ในลักษณะครอบครัวปฐมนิ และมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันในระบบเครือญาติ มีประเพณีการลงแขกเกี่ยวข้าวเป็นตัวเชื่อมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกันระหว่างประชากรในชุมชน อันเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาชุมชนในด้านอื่นๆ ต่อมา